

Z přátelských kruhů.

Z NIOBRARA, Nebr. — Utená redakce! Samo sebou se rozumí, že jednou za čas neškodí drobet té polemiky. Za jedno etenářů seznaží, jak se kde pracuje, a pak jest to také dobré pro vyčištění vzduchu. Vzduch zkažený otrávením lid v jeho tělesné soustavě. Duševní otrava pochází nejvíce z hopod. Když pak člověk neustále přebývá v tom otravném vzduchu, tu to účinkuje na něj tak zlobně, že nemůže ani rozeznat, co je dobré a co je zlé. A konečně se mu to obrátí tak, že to, co je dobré a užitečné, má za špatné, a to špatné za dobré. říká se pak, že utopil svůj rozum, a skutečně jest tomu tak. Chci podat vysvětlení o případu, který se odehrál v našem městě a jenž vzal vznik poněkud ze zkaženého vzduchu hospodského. Vzduch takový má jakousi přitažlivost a proto to netrvá dlouho a utvoří se kroužek lidí, na příklad samých svobodářů. Tímto slovem se míní, že se nemá věřit ničemu, avšak co oni uznávají za dobré, tomu má každý věřit a také poslouchat a ne-li, pak bnda mu! Nedivme se tomu, jak povstávají různé, nesváry, štvanice a rozkol mezi lidem. Chci ovládat mu, co a jak má činit, a v vat mu, co a jak má činit, a v případě neposlušnosti vystoupit proti každému a celou energii. — Tak se stalo, že vůdčí blava zmíněného kroužku si umínila, že česká škola u nás stáh do stůj vyučovat se nesmí, protože jí má vyučovat — kněz, a to prý svobodářů nemohou dovolit. Vůdčí blavou tou jest pan Charvat, svobodný mládenec. Chci poněkud poukázat na jeho dobrý základ svobodomyšlnosti. Pán ten jest v Niobrara tři roky, jest velkým nepřitelem kněží, ale pokrytečtí jej ovládá tou měrou, že přispívá na tři kostely po tři roky, ale tajně, aby se žádný svobodář o tom nedověděl. Když však kněz vyveže českou školu a děje se to veřejně, jak jest vždy mým zvykem, tu se na mne svolá celá veřejnost a šve tak dlouho, až se rozeštve celý náš řád. Taký bratr svobodář! Jak pravím, bratr Z. Č. B. J. Bydlí již tři roky v Niobrara a doposud nepočal nás řád svou návštěvou, ačkoliv již několikrát byl zván, aby se schůzi našich účastnil. Tím nejlépe pán ten doznává, jak mu leží na srdci láska bratrská. Láska jeho k Jednotě jest asi taká, jakou měl k těm dítkám, aby se naučily své mateřštině. Mohl jsem ujišťovati sebe více, že pan Filipi jest člověk spolehlivý, že chce dítky vyučovat pouze českému písmu a čtení z lásky krajanské, považuje čití potřebu toho jako dobrý Čech, vše to pánům nepostačilo. Tak jakoby kněz nemohl býti již Čechem a upřímným člověkem pro českou věc. Před anglickým knězem pan Ch. klobouk smeká a Čecha-kněze by — ubil. Co se mě osobu týče, nebem ohledu na to, jakého jest člověk povolání, jen když seznám, jakého jest charakteru a když to, co sřbí, také plní. Vím, že to, co mluvil zmíněný učitel k dítkám, že si to zapamatují pro vždy. Vštěpoval jim lásku k rodičům, lásku k mateřské řeči a lásku ku všem slušným lidem. Nepišu to, že bych to snad nemohl dokázat, vždyť školu navštěvovali i starší lidé, kteří lítovali, že nebylo možno, aby se dítkám dostalo více takového povzbuzení k naučení se českému jazyku a k úctě a lásce ku svým rodičům. Hospoda jest velkým hříchem, neb se tam ubíjí veskerý eit a láska k dobrým věcem. — Člověk soudný nemůže si myslet jinak, než že je to nevědomost, nedbalost, neúcta ke svým povinnostem, mamou a lakota po dollaru. A kdo těchto více má, myslí si, že je také větším člověkem. — A právě to nás tlačí do pozadí a ubíjí eit a lásku k veskerému člověčenstvu. Jen to mohlo býti příčinou, že zmíněný již pán se odvážil plivat přede mnou za mé znaky. Myslím, že nebude z msta, když vysvětlím, jak povstaly tyto následky našeho neudomyšlená. Bylo předneseno před řád Vyšehrad, aby se vyučovala česká škola. Byl zvolen výbor, aby vše uvedl v činnost. Výbor ten postával z bratří Kestla, Černého a pisatele těchto řádků, J. Nolla. Po schůzích dvou schůzí se oni dva bratři shodli na tom, že jest ne-

možno českou školu vyučovat. — Následkem jejich rozhodnutí zůstal jsem osamocen. Avšak já jsem uznal, že jest nevyhnutelná potřeba vyučovat dítky česky a proto jsem vzal vše na své zodpovědnosti a českou školu jsem otevřel. Díky všem rodičům, neboť vše bylo provedeno s dobrým spěchem. A to právě jest trnem v oku oněm pánům, že jsem vyučování uskutečnil. Dospěl jsem k tomu úsudku, že náš řád za třináct roků pouze jednou vyučoval českou školu a jest nutná potřeba uchopiti se opět oně práce, pak-li se má jazyk český v okolí našem udržet a mají-li se doplňovat naše řady v našem řádu. Právě se mně v "Osvětě Americké" o nějaké zřadě svého přesvědčení. Milý pane, nepotřebuji nikoho, abych si mohl získávat nějakou cenu. Dovedu si udržet svou zásadu bez všelikých varovných hlasů kohokoliv. Stejně si pravdu, pane Netunický či správně p. Kestl: Byl jste velkým činitelem p. Geringera a jeho časopisu a jste jeho nepřitelem. Byl jste činitelem dra. Lásky, a když se řád nás unesl při otevření síně, aby láska byl slavnostním řečníkem, jednal jste tehdy proti vůli řádu, neboť jste p. lásku o tom ani neuvědomil a na svou zodpovědnost jste vzal, koho jste chtěl sám, aniž jste bral ohledu na vůli řádu — tedy jste i jeho nepřítel. — Byl jste přítelem "Pokroku Západu", jste jeho nepřítel. Byl jste přítelem Pelanta, ten vám však uletěl. Teď jste přítelem "Osvěty." A tak to čití dobrý svobodář! Krajane a bratři, co jsem kdy učinil aneb prosadil — jak se mně praví — nikdy jsem se v prsa nebil, nřház vždy jsem komal svou povinnost, a za to, co jsem kdy učinil pro všeobecný lid a pro naši národnost vůbec, nemusi se stydět nikdo a také ne já sám. Nikdo nemá a neměl práva míchat se do mých záležitostí, působit mi nesnáze a snižovat mě, jak se to děje až doposud. — Dovolují si upozornit p. N. na příchod nového kněze do Niobrary na místo pana Filipiho, aby ho snad neopomenul přivítat též ve svých proslulých zachycených telefonech. Uvědomuji ale pány, že kněz ten jest Angličan. Bylo by možno, když to není Čech, že by mohl zůstat nepovšimnut. Snad jen Čech Čecha musí pronásledovat a jemu, kde možno, škodit a nepravé ubližovat a co nejvíce jej hanobit. Pravdivé jest však příšloví, že na každého přijde řada. A pak at si každý vzpomene, co krásného a dobrého vykonal. Ale také se dostaví vzpomínka, co vykonal zlého. Než to zlé se nedá již více napravit a proto je vždy lépe činití dobře hned.

Jan Noll.

ZE STOCKTON, Kans. — Čtená redakce! Píši vám ze své cesty, kterou jsem nastoupil dne 26. září, bych navštívil své přátele, jež jsem neuzřel již po mnoho let, a s nimi se potěšil a pohovořil a trochu utěšující myšlénky nabyly. — Je vždy smutno, byl-li krutým Osudem druh druh z náruče vyrván, a dvojnásob smutno, byl-li tím druhem manžel nebo manželka. Třežbaže byl člověk v dobrém postavení a měl dobré dítky, přece pak čití se osamocen. Třežba bys měl celou řadu krásných pokojů — projdeš je a počitíš lítost, slza se ti tlačí do oka a děle doma se nezdržíš. Vyhání tě to ven, do přírody, abys poněkud nabyl klidu — marné. Stává se, že se rozpomeně na své přátele a jdeš k nim hledat útěchy pro svou bolest, a nim se potěšit. Na chvíli se ti to podaří, ale když se vrátíš domů, staré smutky tě přepadnou opět. Zde pomůže jen čas, který všechny rány hojí. A tak jsem jel s úmyslem zapomenout, a také proto, abych viděl ten západní Kansas, a jak se tam všem spouližním vede. Z Plainville jsem vyjel v 9 hodin večer a přibyl jsem do Wakeeney, Kans., časně ráno. Jest to pěkné, úhledné městečko, s pěknou krajinou. Tam jsem se seznámil a několik krajanů a to dobrými přáteli. Lituji jen, že jsem neměl dosti času vyhledatí jih více. Odpoledne v 1 hodině nastoupil jsem cestu do Ness City po automobilu, 45 mil dále na poledne, kde jsem měl přiblížit spatřiti obrovské lány posemeků, které čekají na plně a trpělivě osadníky. Byl jsem tam poslední jediná s majitelů těch posemeků, jenž by si přál je rozpro-

dati mezi Čechy na mírné splátky. Krajina a její dobrý lid počítali krutost letošni neúrody, leč nebylo lépe ani v mnohých nejlepších krajínách — všude nárek a stesk. Až jednou v Coloradu bude nerostné bohatství vyčerpáno, Kansas přece zůstane úsměv. Z úhledného Ness City jsem vyjel v 10 hodin večer a ráno byl jsem ve Wichita, Kans. Před mnoha lety byla to nepatrná vesnička, ale dnes už spatříš obrovské město se 70,000 obyvateli. Teprv v poledne dostal jsem se ke svému švagrovi Janu Smidlovi. Bylo to upřímné shledání. Po dvoudenním pobytu v jeho rodině, kde jsem se zas na chvíli cítil jako doma, srdečně jsem se s nimi rozloučil a nastoupil cestu do Topeka, Kans., kde můj bratr Václav Hrabě na pěkně zařízené farmě poblíže Topeka bydlí. Po dlouhé době opět jsme se s bratrem a jeho rodinou upřímně potěšili. Po dvoudenním pobytu pomýšlel jsem zase na návrat k domovu. Po prohlédnutí té další krajiny nespatriil jsem mnoho, o čem bych mohl říci, že mělo pěknou úrodu; jen místy a to ještě střídavě, jak kde vláhy působily. A tak, můj příteli, setkás se s obromnou lidskou společností a porozuješ-li dobře, uříš, že mnohý ovládá velké jmění, kdežto druhý zápasí krutě, aby uhájil existenci svoji a své rodiny. Co se týká nás na tom dalekém západě, vše jest uspokojivé, pšeníčka je zasetá na obrovských rozlohách a vláhy je dost, takže osadníci si dělá naději na dobrou budoucnost. Bylo by jen k přání všemu lidstvu, aby každý dosáhl čeho si přeje. Se srdečným pozdravem na redakci a celé čtenářstvo

Josef Hrabě.

Nová továrna na dýmky.

Píšeme tyto řádky, doufajíc, že některý z našich čtenářů, který toto bude číst, nežli přišel do Ameriky, pracoval ve staré vlasti v továrně, kde se vyrábějí dýmky. Takový řemeslník by třeba opět rád měl příležitost se do takové práce dostat. A zde v zemi, kde každý člověk se musí chopit práce, jakou vůbec může dostat, tušíme, že jsou zde i na západě lidé ze řemesla dýmkaři, kteří jinou práci doposud konali, ale o pět by rádi se k svému starému řemeslu vrátili. Založila se v Omaze nyní společnost, která bude stavět továrnu na dřevěné dýmky. Adresa této společnosti jest: Crown Pipe Company, Omaha, Nebr., a vyrábění nových dýmek započne po novém roce. Tak, kdo by opět chtěl k svému starému řemeslu se navrátit, má dobrou příležitost tak učinit. Společnost tato dá přednost dělníkům, kteří takou práci ve staré vlasti konali a dobrou mzdou jim zaplatí. Členové této společnosti jsou zdejší dobře známí a spolehliví občané a kdo by v také práci byl zručný, necht' jim dopíše.

LADIMÍR KLÁCEL, JEHO ŽIVOT A DÍLO.

Pod tímto názvem vydá v říjnu 1912 Jar. E. S. Vojan knihu, která na 259 straních zabývá se bude životem Klácelovým a rozborom jeho spisů. Česká Amerika má vůči svým velikým mužům dluh dosud splatný; průkopníci kulturního pokroku, jako byli Náprstek, Klácel, Jonáš, abychom uvedli jen jména dávno zesnulých, mají býti neoblíbeni na našich rtech, ale i v našich mozcích. Čas přehá, osoby ty — zvláště však Klácela — opřádají znenáhla legendy, i jest sřehovaně třeba sáhnutí k činu. Kniha Vojanova zabývá se bude hlavně americkou činností Klácelovou, odtud již název knihy. Brněnský profesor Dr. Souček pracuje sice též na životopise Klácelově, ale o tom není pochyby, že americké období Klácelovo může býti správně napsáno jen zde v Americe, protože jen zde jest dosti pramenů a také jen autor zde již dovede chápati vše, co se zde událo. Kniha "Ladimír Klácel, jeho život a dílo" bude sřbí tři oddíly: "Frank Matouš Klácel" (životopis český, pokud jest třeba pro celok a pochopení i vysvětlení jednotlivých momentů Klácelova amerického působení), "Ladimír Klácel" (životopis americký) a "Klácelovo dílo" (rozbor jeho prací). Ukásky a díla

ZDARMA našim odběratelům!

Po 60 dní dáme našim odběratelům zvláštní výhody a příležitost získat krásné premie zdarma. Kdo nám získá pouze nové odběratele na "Pokrok" neb "Česko-Americký Venkov" a zašle nám \$1.50 předplatného, obdrží úplně zdarma 6 krásných kávoových lžiček z niklového stříbra, vyráběných ve světoznámé továrně Rogersové. Krámská cena těchto lžiček jest \$1.50. Odběratelé získaní jsou též oprávněni na premie, které dáváme zdarma neb za doplatek.

6 skvostných lžiček, jako přiložené vyobrazení.

Všude byste za ně museli platiti \$1.75

Získáte-li více nežli jednoho odběratele na "Pokrok" neb "Česko-Americký Venkov" a zašlete-li nám \$3.00 předplatného, obdržíte kuchyňský příbor, jehož krámská cena jest \$2.50. Zašlete-li nám předplatného \$4.50, zašleme Vám lžičky a kuchyňský příbor zdarma. Za další obnosy nám zaslané Vám zašleme též zvláštní premie.

POKROK PUBLISHING CO. 1417-1419 So. 13. St. OMAHA, Nebr.

toho bude od ledna přinášiti "Or-bezvadnému opět vrácení. Adresán Bratrstva Č. S. P. S." Autor sa autorova jest: Jar. E. S. Vojan přistoupiti, ale sám již po tři jan, S. Albany Avenue, Chicago, léta sbírá prameny, k namahavě III. Z knih Klácelových nemá této práci jen tím, že pan L. J. autor k dispozici jedině "Věčný Tupý dal mu k dispozici svou zna-Kalendář", proto žádán jest ten, mentou sbírku, česko-americký, kdo knihu tuto má, by ji laskavě časopisů, nejdůležitější v české Ame- autorovi zapůjčil. rice. Tím celý materiál, složený "Mnoho se o Klácelovi povídá, zvláště v "Slovanu Americkém ale málo se o něm ví," mohl naském", "Hlasu Jednoty Svob.", psati J. J. Král o stých narození "Svojanu", "Deníci Novově nách Klácelových roku 1908. Něku", "Pokroku", "Pokroku Za- kolik našich česko-amerických padu" a jiných listech od počátku brožurek nebo šest stránek v Kájích vycházení, učiněn autor při- helikové knižce "L. M. Klácel", stupným, tento však obrae se je- rovněž z roku 1908, není důstoj- ště ke všem starším krajanům v ným stavem pro česko-ameriku české Americe, aby laskavě mu za- vůči muži, jenž náleží k prvním půjčili všeliké, dosud nikde neti- průkopníkům česko-americké svo- štěné dokumenty, dopisy a jiné bodomyšlnosti. Autor chce poda- památky Klácelovské, k opsání a ti dílo co nejdůkladnější, zejména

vylléiti i jasný obraz Klácelových názorů, v jeho pracích obsažených, i spoléhá, že starší krajané vyhová jeho žádosti a učini mu přístupným vše, co dosud z památek Klácelových se v Americe nalézá.

ZDARMA pro čtenáře tohoto listu.

Atychom tábem přiléhá (i) měloš počet našich odběratelů zdujnosobit, zastane každé mu, kdo na tuto stránku odpoví náse O K. byle zdarma (daje pouze vaše stří) a zašle náse nejmenší písmem, ktero může přel- čití list (ry). Nezaslané toto přiléhá máte-li slabé oči a strážte váš zrak. Píšte dost, S utný název pro oči ZDARMA Peoples Supply Co., Box 401, Chicago

Severův Životní balsám

jest připraven z nejlepších čistých a zdraví lidskému prospěných přísad a doporučuje se k užívání, když se objevují

- tyto příznaky: závrať, bolení hlavy, těžkost od žaludku, povleklý jazyk, pálení žáhy, únava a slabost.
nebo tyto neduhy: nezáživnost, žlučnatost, trvalá zácpa, kyselost žaludku, žloutenka, zlenivění jater.

Cena 75 centů

Severův Gothardský olej

jest pohotová, jistá a vydatná úleva, doporučující se co nejlépe

- na odstranění: revmatických bolestí, bolesti v zádech, na prsou neb v boku, zánětu, neuralgie, křeči.
nebo vyhojení: vymknutí, pohmoždění, ochromení, stuhlosti, otoku a oznobení.

Cena 50 centů.

POZDĚ!

Nadřetost pod očima, oteklé nohy, žlutá pleť, bolesti v zádech a nad ledvinami, obtíže při pouštění vody, temně zbarvená moč neb u- sedlina — to jsou obyčejné příznaky předcházející vážnou chorobu ledvin neb močového ústrojí. Vážná nemoc skláti takového trpícího na lážku, než-li k ráznému léčení záhy použít osvědčený

Severův Silitel ledvin a jater.

Zkuste láhev tohoto léku ještě dnes. Dříve nežli nemoc pokroží, neodkládejte to na druhý týden! Potom může býti POZDĚ! Řiďte se návolem pro léčení, který jest tiskěn ve vaší řeči a připojen ku každé lahvi. Dvoji velikost: 50c a \$1.00

Na prodej v lékárnách a v obchodech s léky. Vždy výstavně žádejte Severovy Léky, nepřijímejte jiných. Písemní porada lékařská všem zdarma

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA